Cevap Anahtarı ve Puanlama Yönergesi

7. SINIF SOSYAL BİLGİLER DERSİ 1. DÖNEM 2. YAZILI SINAVI · Sınav 3 (Orta düzey) · Konu-soru dağılım tablosu: Senaryo 3

Soru	Öğrenme çıktısı	Beklenen cevap	Puanlama
1	**SB.7.1.2** Özel gereksinimli bireyler için fırsat eşitliğini sürdürmeye yönelik fikir üretebilme	Altyazı olmaması işitme engellileri, şeklin sözle anlatılmaması görme engellileri engeller. Fikirler: Videolara altyazı ya da işaret dili tercümesi eklemek; şekilleri sesli betimlemek.	Etkilenen grupları gerekçesiyle belirtme **(4 p)** Birinci uygun fikir **(4 p)** İkinci uygun fikir **(4 p)** **Toplam: 12 p**
2	**SB.7.1.3** Türk toplumunun millî meseleler karşısında gösterdiği tutum ve davranışlara ilişkin çıkarım yapabilme	Toplum afet anında yardımlaşmanın yanında afetlere önceden hazırlıklı olmanın önemini de kavramaya başlamıştır. Destek: zorunlu deprem sigortasının başlaması, arama kurtarma derneklerine gönüllü katılımın artması.	Hazırlık/bilinç yönünde çıkarım **(6 p)** Metinden iki destekleyici bilgi (3 + 3) **(6 p)** **Toplam: 12 p**
3	**SB.7.2.2** Bölgesel ve küresel sorunların çözümünde ülkemizin rolünü özetleyebilme	Acil yardım: Açlığı hafifletmek için gıda göndermiştir. Kalıcı çözüm: Hastane, okul ve su kuyularıyla bölge halkının sağlık, eğitim ve su ihtiyacını uzun süreli karşılamaya katkı sağlamıştır.	Acil yardım rolü **(6 p)** Kalıcı çözüm rolü **(6 p)** **Toplam: 12 p**
4	**SB.7.2.2** Bölgesel ve küresel sorunların çözümünde ülkemizin rolünü özetleyebilme	Sera gazları sınır tanımaz; bir ülkenin salımı bütün dünyayı etkiler, bu yüzden tek ülkenin çabası yetmez. Türkiye, anlaşmayı onaylayarak ve net sıfır emisyon hedefi koyarak ortak çabaya katılmıştır.	İş birliği gerekçesi **(6 p)** Türkiye'nin rolünü metne dayalı özetleme **(6 p)** **Toplam: 12 p**
5	**SB.7.3.1** Osmanlı Devleti'nin cihan devleti hâline gelmesini sağlayan politikaları sorgulayabilme	Vergiler kayıtlara göre belirlendiği için halktan gücünün üstünde ve keyfî vergi alınması önlenmiştir. Adil vergi düzeni halkın yönetime güvenmesini ve bağlanmasını sağlamış, devletin gelirleri de düzenli hâle gelmiştir.	Adil vergi düzeniyle ilişkilendirme **(6 p)** Halkın güveni/bağlılığıyla açıklama **(5 p)** Devlete düzenli gelir sağladığını belirtme **(2 p)** **Toplam: 13 p**
6	**SB.7.3.1** Osmanlı Devleti'nin cihan devleti hâline gelmesini sağlayan politikaları sorgulayabilme	İstanbul'un fethiyle Karadeniz ve Akdeniz arasındaki boğazlar ve ticaret yolları denetime geçmiştir. Mısır'ın alınmasıyla Baharat Yolu'nun önemli bir bölümü Osmanlı denetimine girmiştir. Preveze zaferiyle Akdeniz'de deniz üstünlüğü sağlanmıştır. Bu denetim gelirleri artırmış ve devleti güçlendirmiştir.	Birinci gelişmenin doğru ilişkilendirilmesi **(5 p)** İkinci gelişmenin doğru ilişkilendirilmesi **(5 p)** Politikanın devlete katkısını değerlendirme **(3 p)** **Toplam: 13 p**

Soru	Öğrenme çıktısı	Beklenen cevap	Puanlama
7	**SB.7.3.2** Değişen dünya dengeleri karşısında Osmanlı Devleti'nin uyguladığı yenilikleri neden ve sonuçlarıyla yorumlayabilme	Neden: Osmanlı, Avrupa'nın gelişmesini görmüş ve Avrupa'yı yakından tanımak istemiştir. Sonuç: Mimaride Avrupa etkisi görülmüş, matbaa kurulmuştur; Avrupa'daki yenilikler Osmanlı'ya taşınmaya başlamıştır.	Nedeni açıklama **(5 p)** Metne dayalı sonuçlar **(5 p)** Yeniliklerin Osmanlı'ya taşınması yorumu **(3 p)** **Toplam: 13 p**
8	**SB.7.3.2** Değişen dünya dengeleri karşısında Osmanlı Devleti'nin uyguladığı yenilikleri neden ve sonuçlarıyla yorumlayabilme	Elle üretim yapan Osmanlı zanaatkârları ucuz Avrupa mallarıyla rekabet edemedi, birçok tezgâh kapandı. Osmanlı Devleti bu nedenle kendi fabrikalarını kurarak yerli üretimi korumak ve dışa bağımlılığı azaltmak istedi.	El sanatlarının gerilediğini açıklama **(6 p)** Fabrika kurulmasını bu etkiyle ilişkilendirme **(7 p)** **Toplam: 13 p**

Açık uçlu sorularda farklı ama doğru gerekçelere de puan verilir. Kısmi puan ölçütleri öğretmenin değerlendirmesine yol gösterir.